

Przedmiotowe zasady oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa

I. Ogólne zasady oceniania uczniów

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności.
2. Nauczyciel ma za zadanie:
 - informować ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie,
 - pomagać uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju,
 - motywować ucznia do dalszych postępów w nauce,
 - informować rodziców (opiekunów prawnych) o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
3. Ocenianie kształtujące - częstsze stosowanie informacji zwrotnej zamiast samej oceny sumarycznej (stopnia).
4. Każdy uczeń i jego rodzice (opiekunowie prawni) są zapoznawani z niniejszymi zasadami na początku roku szkolnego.

II. Obszary aktywności podlegające ocenianiu

Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności ucznia w następujących obszarach:

- **Wiedza teoretyczna i procedury:** sprawdziany i kartkówki z zakresu systemów alarmowych, postępowania w sytuacjach zagrożeń, cyberbezpieczeństwa, ochrony ludności oraz struktur obronnych państwa, podstaw pierwszej pomocy.
- **Zadania praktyczne:** prawidłowość i czas wykonywania algorytmów pierwszej pomocy (np. RKO wg wytycznych, pozycja boczna bezpieczna, opatrywanie ran, zakładanie opaski uciskowej).
- **Reagowanie w symulacjach:** zachowanie podczas szkolnych prób ewakuacji, umiejętność prawidłowego wezwania służb ratunkowych i zgłaszania zagrożenia.
- **Aktywność i praca w grupie:** zaangażowanie w pracę indywidualną i grupową (ocenie podlega wywiązywanie się z przypisanych i rotujących ról), udział w projektach edukacyjnych.

III. Formy sprawdzania osiągnięć uczniów

Ocenie podlegają wszystkie formy aktywności ucznia:

A. **Sprawdziany** przeprowadza się w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu danego działu.

- a. Sprawdzian zapisany jest w dzienniku i zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem, z podaniem zakresu programowego.
- b. Sprawdzian może poprzedzać lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu.
- c. Czas trwania: do 45 minut.
- d. Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien napisać go w terminie nieprzekraczającym 2 tygodni od powrotu do szkoły
- e. W przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej na sprawdzianie uczeń pisze go na pierwszej lekcji, na której jest obecny.

B. **Kartkówka** to praca obejmująca materiał z 1 – 3 ostatnich jednostek lekcyjnych.

- a. Kartkówka jest tak skonstruowana, by uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie do 10 - 20 minut.
- b. Nie musi być zapowiadana.

C. **Odpowiedź ustna** obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji. Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę: zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem, prawidłowe posługiwanie się pojęciami/terminami, zawartość merytoryczną wypowiedzi, sposób formułowania wypowiedzi.

D. **Ćwiczenia praktyczne** obejmują udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej w konkretnej sytuacji. Ocenie podlega czas i poprawność wykonania czynności ratowniczych zgodnie z algorytmem, wartość merytoryczna, stopień zaangażowania w wykonanie ćwiczenia.

E. **Aktywność i praca ucznia na lekcji** są oceniane, zależnie od ich charakteru, za pomocą pochwały ustnej, plusów i minusów lub oceny.

- Plus uczeń może uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiego ćwiczenia na lekcji, krótką poprawną odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązywaniu problemu, przygotowanie do lekcji.
- Minus uczeń może uzyskać m.in. za nieprzygotowanie do lekcji (np. brak podręcznika, zeszytu), brak zaangażowania na lekcji.
- Sposób przeliczania plusów i minusów na oceny jest zgodny z umową między nauczycielem a uczniami.

F. **Prace dodatkowe** obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, przygotowanie gazetki ściennej, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji itp. Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.: wartość merytoryczną pracy, estetykę wykonania, wkład pracy ucznia, sposób prezentacji, oryginalność i pomysłowość pracy.

G. **Szczególne osiągnięcia** uczniów, w tym udział w konkursach przedmiotowych, szkolnych i międzyszkolnych, są oceniane zgodnie z umową nauczyciela z uczniami.

H. Każdy uczeń ma prawo raz w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (musi być zgłoszone na początku lekcji, nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek). Nieprzygotowanie obejmuje: odpowiedź, brak zeszytu, brak materiałów ćwiczeniowych.

IV. Kryteria wystawiania ocen po I semestrze oraz na koniec roku szkolnego

1. Klasyfikacje śródroczna i roczna polegają na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz ustaleniu oceny klasyfikacyjnej.
2. Przy wystawianiu ocen śródrocznej lub rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopień opanowania poszczególnych działów tematycznych, oceniany na podstawie wymienionych w punkcie III (Formy sprawdzania osiągnięć uczniów) różnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności.

V. Sposoby usuwania niepowodzeń i podnoszenie osiągnięć uczniów:

1. w przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu nauczyciel chętnie udzieli pomocy i dodatkowych wskazówek,
2. po uzupełnieniu wiadomości i umiejętności z danego materiału uczeń może ubiegać się o ustalenie oceny wyższej w formie i terminie uzgodnionych z nauczycielem,
3. do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę, którą uczeń otrzymał w kolejnej próbie,
4. w uzasadnionych przypadkach po dłuższej nieobecności ucznia w szkole możliwe jest wydłużenie czasu na uzupełnienie zaległości.

VI. Zeszyt przedmiotowy: uczeń ma obowiązek systematycznego prowadzenia zeszytu przedmiotowego oraz uzupełnienia braków spowodowanych nieobecnością w szkole.

VII. Skala ocen i ogólne kryteria oceniania

Na edb stosuje się następujący przelicznik procentowy:

- **100% + zadanie dodatkowe:** celujący (6)
- **91% – 100%:** bardzo dobry (5)
- **75% – 90%:** dobry (4)
- **51% – 74%:** dostateczny (3)
- **31% – 50%:** dopuszczający (2)
- **0% – 30%:** niedostateczny (1)

Ocena	Umiejętność i aktywność Uczeń:	Wiedza Uczeń:
Celujący	• inicjuje dyskusję • przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć • systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się nimi z grupą • odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych rozwiązań • wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień • argumentuje w obronie własnych poglądów, posługując się wiedzą pozaprogramową	• zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego
Uczeń samodzielnie rozwiązuje nietypowe problemy decyzyjne podczas symulacji kryzysowych, odnosi sukcesy w konkursach ratowniczych, strzeleckich.		

Bardzo dobry	• sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji • samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela • jest aktywny na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych (zawodach, konkursach) • bezbłędnie wykonuje czynności ratownicze, koryguje błędy kolegów • odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze • sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego) • umie pokierować grupą rówieśników • wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy	• zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie • sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa
Uczeń potrafi koordynować działania grupy w prostych sytuacjach kryzysowych, wykazuje pełne zrozumienie funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa.		
Dobry	• samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji • poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo - skutkowych • samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności • podejmuje wybrane zadania dodatkowe • jest aktywny w czasie lekcji • poprawnie wykonuje czynności ratownicze, umie dobrać potrzebny sprzęt i wykorzystać niektóre środki ratownicze • systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy	• opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym
Uczeń potrafi prawidłowo opatrzyć różne rodzaje ran, radzi sobie w symulowanych sytuacjach zagrożenia (np. pożar), poprawnie interpretuje komunikaty służb ratowniczych.		
Dostateczny	• pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji • samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć • przejawia przeciętną aktywność • prowadzi zeszyt przedmiotowy	• opanował podstawowe elementy programu, pozwalające na podejmowanie w otoczeniu działań ratowniczych i zabezpieczających

Uczeń samodzielnie rozpoznaje sygnały alarmowe i wie, jak się zachować po ich ogłoszeniu. Wykonuje podstawowy algorytm RKO. Zna podstawowe zasady cyberbezpieczeństwa.		
Dopuszczający	• przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia, wykorzystując podstawowe umiejętności • przepisuje do zeszytu temat lekcji i notatkę.	• wykazuje braki w wiedzy, nie uniemożliwiają one jednak dalszej edukacji i mogą zostać usunięte
Uczeń zna numery alarmowe, potrafi wezwać pomoc i wskazać podstawowe środki ochrony osobistej. Potrafi wykonać proste czynności ratownicze z pomocą nauczyciela.		

VIII. Dostosowanie wymagań edukacyjnych – nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii/orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej (do tego upoważnionej) dostosować wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe.

IX. Nauczanie hybrydowe/zdalne. W przypadku wprowadzenia nauczania hybrydowego lub zdalnego, ocenianie ucznia odbywa się w wyżej wymienionych formach w trybie online np. poprzez przeprowadzanie sprawdzianów, testów, kartkówek na platformach wskazanych przez nauczyciela lub w innej wybranej przez niego formie. W tej sytuacji możliwe jest także odsyłanie prac na podany adres e-mail, w aplikacji MS Teams oraz odpowiedzi ustne poprzez platformę wykorzystaną do nauki zdalnej.

X. Tryb uzyskania wyższej, niż przewidywana, rocznej oceny klasyfikacyjnej jest zawarty w Statucie Szkoły Podstawowej nr 3 w Trzebini.

IX. Wymagania programowe na poszczególne oceny z edukacji dla bezpieczeństwa oparte na programie nauczania „Żyję i działam bezpiecznie” autorstwa Jarosława Słomy, wydawnictwo Nowa Era.

1. Postępowanie w sytuacjach zagrożeń

Ocena				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
[1]	[1 + 2]	[1 + 2 + 3]	[1 + 2 + 3 + 4]	[1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: • charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu • rozpoznaje zagrożenia • wymienia nazwy służb działających na rzecz zwalczania zagrożeń • wymienia główne przyczyny pożarów • opisuje zasady postępowania podczas pożaru • wymienia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas pożaru	Uczeń: • opisuje kluczowe elementy szkolnej instrukcji ewakuacji: ○ sygnały ○ drogi i wyjścia ewakuacyjne ○ miejsce zbiórki ○ zasady zachowania podczas ewakuacji • wymienia podstawowe środki alarmowe • opisuje sposób użycia podręcznego sprzętu gaśniczego • charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy	Uczeń: • omawia zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu • omawia zasady postępowania po opublikowaniu komunikatu ostrzegawczego • charakteryzuje działalność i zadania społecznych podmiotów ratowniczych, w tym: Ochotniczej Straży Pożarnej, GOPR, WOPR • opisuje sposoby gaszenia najczęściej występujących pożarów (w zarodku) • wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności	Uczeń: • charakteryzuje stopnie ewakuacji • omawia zasady ewakuacji zwierząt z terenów zagrożonych • uzasadnia i proponuje skuteczne sposoby zapobiegania panice	Uczeń: • redaguje treść komunikatu ostrzegawczego o zbliżającym się (wybrany) zagrożeniu dla miejscowości, w której mieszka

- wymienia rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego - rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej - omawia zasady zachowania podczas ataku terrorystycznego (np. wtargnięcie uzbrojonej osoby do szkoły) - opisuje obowiązki pieszego i kierowcy wobec pojazdu uprzywilejowanego	- przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru lub innych klęsk żywiołowych - opisuje zakres i sposób przygotowania się do planowanej ewakuacji - opisuje zasady postępowania podczas powodzi, śnieżycy, wichury, burzy	ewakuowanej w wodę i żywność wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych		
---	--	--	--	--

2. Bezpieczeństwo państwa

Ocena				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
[1]	[1 + 2]	[1 + 2 + 3]	[1 + 2 + 3 + 4]	[1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: wymienia i charakteryzuje dziedziny	Uczeń: omawia zadania, strukturę oraz podstawowe uzbrojenie i	Uczeń: identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego	Uczeń: wymienia zadania i kompetencje władz państwowych oraz	Uczeń: jest członkiem organizacji skautowych lub proobronnych, lub

bezpieczeństwa państwa - wymienia elementy składowe systemu bezpieczeństwa i jego poszczególne instytucje, - wymienia rodzaje sił zbrojnych RP - rozpoznaje podstawowe typy uzbrojenia Sił Zbrojnych RP	wyposażenie Sił Zbrojnych RP - wymienia i uzasadnia geopolityczne aspekty bezpieczeństwa państwa - charakteryzuje rodzaje sił zbrojnych RP	- wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberprzemocy, opisuje procedury postępowania w przypadku jej wystąpienia - wymienia najczęstsze zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa RP	samorządowych w zakresie obronności - proponuje działania podnoszące bezpieczeństwo w sieci - wymienia główne zagrożenia dla współczesnego bezpieczeństwa	grup rekonstrukcyjnych itp. doskonali się w wybranej dyscyplinie sportowej przydatnej w zakresie obronności kraju (sporty walki, strzelectwo, lekkoatletyka, biegi na orientację, jeździectwo, pływanie, nurkowanie, spadochroniarstwo itp.)
---	---	--	--	--

3. Podstawy pierwszej pomocy

Ocena				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
[1]	[1 + 2]	[1 + 2 + 3]	[1 + 2 + 3 + 4]	[1 + 2 + 3 + 4+5]

Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
podaje definicję pierwszej pomocy	opisuje rolę układów: oddychania, krążenia i	przeprowadza wywiad ratowniczy SAMPLE		uczestniczył w pozaszkolnych

- wymienia działania wchodzące w zakres pierwszej pomocy - potrafi rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia - opisuje wyposażenie apteczki pierwszej pomocy; wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce, np. domowej - opisuje zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia - prawidłowo wzywa pomoc - opisuje zasady postępowania z osobą nieprzytomną - systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej - opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn - omawia zasady postępowania	nerwowego dla prawidłowego funkcjonowania organizmu - omawia zasady postępowanie w przypadku omdlenia - wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej - wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w zadławieniu - przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć - wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny oraz opatrunek uciskowy - omawia i stosuje zasady unieruchamiania złamań kości długich i stawów - wyjaśnia, na czym polega udzielanie	- wymienia najczęstsze przyczyny utraty przytomności - proponuje działania samopomocowe po zaobserwowaniu objawów zwiastujących omdlenie - wymienia typowe objawy zwiastujące, poprzedzające omdlenie - wykonuje podstawowe opatrunki osłaniające w obrębie głowy i tułowia - zakłada opatrunek uciskowy na rany w obrębie głowy i tułowia - wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego - prawidłowo szacuje powierzchnię oparzeń - wyjaśnia cel doraźnego unieruchomienia kończyny (zmniejszenie bólu, ograniczenie ryzyka pogłębiania urazu, umożliwienie bezpiecznego transportu	- wymienia i opisuje poszczególne ogniwa łańcucha przeżycia - omawia znaczenie pojęcia „złota godzina” - opisuje sytuacje, w jakich można prowadzić resuscytację z wyłącznym uciskaniem klatki piersiowej - opisuje algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych u niemowląt i dzieci - praktycznie wykorzystuje w sytuacjach symulowanych automatyczny defibrylator (AED) - proponuje działania zapobiegające zadławieniu w typowych sytuacjach życia codziennego - omawia okoliczności i sposób zakładania opaski uciskowej - omawia sposób wykonania chwytu	formacjach związanych z ratownictwem medycznym potrafi zainstalować w telefonie komórkowym system ostrzegania o lokalnych zagrożeniach
---	--	---	---	---

przeciwwstrząsoweg o - wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu - omawia zasady postępowania z poszkodowanymi, u których podejrzewa się uraz kręgosłupa - proponuje zastosowanie zastępczych środków opatrunkowych - w sytuacjach symulowanych prawidłowo unieruchamia kończynę po urazie w zastanej pozycji - opisuje sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadku: - zawału serca - udar mózgu - napadu duszności - porażenia prądem - ukąszenia lub użądlenia	pierwszej pomocy w oparzeniach - opisuje zagrożenia dla życia związane z utratą dużej ilości krwi w krótkim czasie (wstrząs) - wymienia typowe objawy wstrząsu krwotocznego - bezpiecznie odwraca poszkodowanego z brzucha na plecy - układu poszkodowanego w pozycji bezpiecznej/ bocznej - ustalonej	- opisuje działania ratownicze w przypadku ciała obcego w oku - wymienia główne stany zagrożenia życia lub zdrowia - definiuje NZK , wymienia jego przyczyny i typowe objawy - charakteryzuje zagrożenia płynące ze strony wstrząsu anafilaktycznego	Rauteka i wskazuje okoliczności typowe dla jego zastosowania umiejętnie stosuje schemat diagnostyczny FAST	
--	--	---	---	--

- o napadu padaczkowego - o hipo- lub hiperglikemii				
--	--	--	--	--

4. Kształtowanie postaw obronnych

Ocena				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
[1]	[1 + 2]	[1 + 2 + 3]	[1 + 2 + 3 + 4]	[1 + 2 + 3 + 4+5]
Uczeń: • omawia zasadę BLOS • omawia zasady zachowania na strzelnicy • zna podstawowe zasady orientowania się w terenie	Uczeń: • wymienia przykłady broni strzeleckiej • omawia przykłady urządzeń i narzędzi przydatnych podczas poruszania się w nieznanym terenie (kompas, GPS, mapy, punkty charakterystyczne)	Uczeń: • prawidłowo przyjmuje pozycje strzeleckie: stojąc, klęcząc, leżąc) • wymienia podstawowe elementy broni palnej • potrafi orientować się w terenie za pomocą: mapy, kompasu, GPS, punktów charakterystycznych • omawia ograniczenia związane z	Uczeń: • potrafi zgrywać przyrządy celownicze • wymienia i charakteryzuje rodzaje map • omawia najważniejsze elementy mapy	Uczeń: • wymienia główne przyczyny wypadków podczas strzelania

		wykorzystaniem urządzeń GPS i kompasu		
--	--	---	--	--